

Działalność Polskiego Komitetu Zielarskiego w 2015 roku – podsumowanie

4 grudnia 2015 roku w zakładzie Martin Bauer Polska Sp. z o.o. w Witaszycach odbyło się wspólne posiedzenie Zarządów Polskiego Komitetu Zielarskiego oraz Sekcji Fitoterapii Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. W posiedzeniu wziął udział również gość – Wolfram Junghanns, prezes stowarzyszenia Saluplanta z Niemiec.

Posiedzenie rozpoczął prezes Martin Bauer Polska Sp. z o.o. Martin A. Wedel. Powitał on uczestników oraz przedstawił historię zakładu, który w 2015 roku obchodził dwudziestolecie działalności.

Dalszą część spotkania poprowadził prezes ZG PKZ – Jerzy Jambor. Przedstawił on program posiedzenia, który wszyscy uczestnicy zaakceptowali.

1. Plan pracy PKZ na 2016 rok.

Realizacja podstawowych zadań PKZ opiera się na aktywności poszczególnych Sekcji: Surowców Roślinnych, Przemysłowo-Handlowej i ds. Nauki.

Podstawowe założenia pracy PKZ w 2016:

- Stałe kontakty i współpraca z: URPL, GIF, GIS, NIL oraz z polskimi przedstawicielami EMA, PhE, ESCOP, EFSA.
- Stałe kontakty z MRiRW – współpraca dotycząca stosowania środków ochrony roślin w uprawach małoobszarowych (w tym roślin zielarskich).
- Aktywne uczestnictwo w pracach nad uporządkowaniem polskiego rynku farmaceutycznego: lek roślinny – suplement diety (współpraca z Departamentem Żywności Prozdrowotnej GIS).
- Angażowanie się w przedsięwzięcia organizowane przez istniejące w Polsce i Europie ośrodki, których działania związane są z zielarstwem i ziołolecznictwem (np. z Verein für Arznei- und Gewürzpflanzen, Saluplanta).
- Bieżące sprawy PKZ (m.in. członkostwo, pozyskiwanie członków wspierających, składki).

2. Współpraca PKZ z niemieckim odpowiednikiem – stowarzyszeniem Saluplanta.

Prezentacji Saluplanty dokonał obecny na posiedzeniu jej prezes Wolfram Junghanns.

Celem stowarzyszenia Saluplanta jest reprezentowanie interesów producentów roślin przyprawowych i zielarskich w relacjach z urzędami i instytucjami niemieckimi oraz rozwój i wymiana doświadczeń w zakresie biologii, uprawy, przetwórstwa i wykorzystania surowców zielarskich, przyprawowych i barwierskich.

Aktywność Saluplanty przejawia się w organizowaniu sympozjów naukowych oraz seminariów „Bernburger Winterseminar” (każdego roku udział w seminarium biorą przedstawiciele PKZ). Zasadą Saluplanty jest także wydanie „Herba Germanica” oraz pięciu tomów podręcznika dotyczącego roślin zielarskich. Część składek członkowskich przeznaczona jest na badania pozostałości pestycydów. Poza tym Saluplanta zajmuje się prowadzeniem upraw pokazowych oraz organizowaniem wycieczek studyjnych w zakładach produkcyjnych i przetwórczych związanych z uprawą i wykorzystaniem roślin przyprawowych i zielarskich.

3. Stałe kontakty PKZ z Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

Od kilku lat PKZ aktywnie uczestniczy w spotkaniach organizowanych przez URPLW MiPB. Przedstawia wówczas swoje stanowisko i propozycje w zakresie leczniczych produktów roślinnych.

4. Sprawozdanie z działalności Sekcji Fitoterapii Polskiego Towarzystwa Lekarskiego przedstawił prezes Waldemar Buchwald.

SF współuczestniczyła w organizowaniu we współpracy z firmami zielarskimi dwóch konferencji:

- „Racjonalna fitoterapia”, 14-15 marca 2015 roku,
- „Interherba” – reaktywowana konferencja zainicjowana przez Instytut Roślin i Przetworów Zielarskich, obecnie organizowana przy udziale Wielkopolskiej Izby Lekarskiej, odbyła się w IWNiRZ 12 czerwca 2015 roku.

W najbliższej przyszłości SF zamierza kształcić lekarzy w dziedzinie fitoterapii.

5. Organizacja Sejmiku Zielarskiego.

Sejmik Zielarski odbędzie się 17-18 czerwca 2016 roku według dotychczasowej formuły. Natomiast w 2018 roku wypracowany zostanie model z pozyskaniem i wykorzystaniem środków unijnych i przy włączeniu innych krajów europejskich.

Wolfram Junghanns zasugerował i odpowiedział, że można uzyskać finansowe wsparcie ze środków unijnych. Przygotowanie projektu wymaga dużo pracy oraz pokonania biurokracji, ale warto się zaangażować, by uzyskać środki.

6. Działania PKZ i podjęcie przedsięwzięć w celu „ucywilizowania” rynku suplementów diety.

Jest to trudne zadanie, ale należy próbować. Sformułowano tematy do konferencji „okrągłego stołu” na ten temat. Miała się ona odbyć w październiku 2016, ale ze względu na zmiany polityczne termin przesunięto na rok następny. W spotkaniu ma wziąć udział kilkanaście osób, przedstawiciele PKZ, Krajowej Rady Suplementów i Odżywek, Urzędu Rejestracji, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W przedsięwzięcie to powinna zaangażować się także Sekcja Fitoterapii PTLeK.

Na rynku aptecznym obserwuje się liczne suplementy diety zawierające w swoim składzie substancje roślinne stosowane w ziołowych produktach leczniczych. Sposób prezentowania suplementów diety w reklamie publicznej upodabnia je do leków wydawanych bez recepty (OTC), bowiem sugeruje korzystny wpływ farmakologiczny na dane dolegliwości. Wprowadza to w błąd pacjenta/klienta aptek, który sądzi, że jest to produkt leczniczy.

Polski Komitet Zielarski stoi na stanowisku, że suplementy diety powinny zawierać surowce roślinne stosowane jako żywność, minerały, witaminy itp., natomiast nie powinny być stosowane surowce roślinne posiadające monografie farmakopealne, monografie opracowane przez HMPC (EMA) czy ESCOP. Ich stosowanie może narazić klientów na niekorzystne działania uboczne i nierzadko interakcje z lekami syntetycznymi.

PKZ w swoich działaniach wskazuje na problemy wynikające z przedstawiania suplementów diety w sposób podobny do produktów leczniczych i zwraca się do organów odpowiedzialnych (Ministerstwo Zdrowia, GIS) o odpowiednie rozporządzenia regulujące te kwestie.

7. Informacje na temat realizowanych zadań przez ESCOP przedstawił przewodniczący Rady Ekspertów PKZ.

Przez ESCOP wykonanych zostało ok. 100 monografii i trwają prace nad dalszymi. Na jednym z mitingów padło pytanie o sens pracy ESCOP-u. Monografie z pewnością będą nadal wykonywane, natomiast zmieni się ich dystrybucja. Członkowie PKZ będą mieli bezpłatny dostęp online do monografii (z zastrzeżeniem, że nie będą one dalej rozpowszechniane).

8. Wyjazd szkoleniowy organizowany przez Sekcję Handlowo-Przemysłową PKZ.

Przyszłoroczny wyjazd szkoleniowy zaplanowano na 15-18 września do Krakowa. Przewidziane są wizyty w Collegium Medicum UJ (Zakład Farmakognozji, Zakład Botaniki Farmaceutycznej) oraz w Krakowskich Zakładach Zielarskich „Herbapol” S.A. Warto byłoby przy okazji odwiedzić Opactwo Benedyktynów w Tyńcu.

9. Strona internetowa PKZ.

Na posiedzeniu Zarządu Głównego PKZ w dniu 4 grudnia 2015 roku podjęto uchwałę, by Piotra Kordane przyjąć w poczet członków Zarządu i powierzyć mu odpowiedzialność za PR PKZ oraz prowadzenie i uaktualnianie strony internetowej PKZ.

Posiedzenie zakończyło się zwiedzaniem części Zakładu Martin Bauer Polska Sp. z o.o. w Witaszycach.

Mgr inż. Małgorzata Górską-Pauksta